

Sylland at svare i Forhold til det Øvrige, var opnaaet, skulde lade Derne for sig selv udrede en Krigsskat, men jeg troer, at et saadant Forslag vil være upraktisk, og jeg skal derfor henstille, om man, af slige Grunde ikke burde sætte Krigsskatten i Bero og see til, om det ikke skulle være muligt at tilveiebringe Pengene paa en anden Maade. Gaae vi nu dernæst over til Befolkningens Betragtning over, hvorledes denne Krigsskat vil blive reparteret, er jeg fuldkommen overbevist om, at den jydsk Befolkning vil finde det ubilligt, at den paalægges den under de Forhold, som have fundet Sted. Det er en Pligt for Staten, saavel den lovgivende som den administrative Magt, at drage Omhu for, at slige overordentlige Forhold ikke have den Virkning, at en stor Deel af Statens Borgere bliver ødelagt og kommer Staten eller Kommunen til Byrde. De Forholdsregler, som i den Henseende ere nødvendige at tage, maae vi nærmest see, at faae deels gjennem Lovgivning og deels igjennem Administrationen. Spørge Syderne nu: hvad har da den administrative Magt gjort i den Henseende for at værne om, at ikke enkelte Classer af Landets Indvaanere skulle blive ødelagte, troer jeg ikke, at de have kunnet give sig selv et tilfredsstillende Svar herpaa. Jeg veed, at Forholdene i Sylland har været saaledes under hele denne Krig, at man har reparteret Udskrivningerne til Tjenden paa en enkelt Klasse af Beboerne, og ladet alle de øvrige være frie. Dette gælder navnlig for Landets Bedkommende; man har reparteret Udgifterne, forsaavidt de ere reparterede, paa og opkrævet dem alle af Hartkornseierne, alle øvrige Mennesker have været aldeles fritagne derfor. Det er ganske vist, at havde man taget dem allesammen med, vilde Byrden have været meget lettere at bære, men det er ogsaa vist, at derfor man i selve den Klasse, der har baaert Byrden, havde reparteret med den Hensigt at træffe Øernes Evne, vilde man være kommet til et andet Resultat, end man er kommet til, og man vilde da aldeles ikke have holdt paa Repartitionen efter Hartkorn, saaledes som det har været Tilfældet paa de allerfleste Steder; det er kun ganske undtagelsesviis, at man er gaaet ud fra det Princip, som vi her vistnok

have godkjendt, nemlig det, at eftersom de enkelte Personer have Evne, skulle de ogsaa deels tage i at udrede Krigssomkostningerne, ligesom de ogsaa i samme Forhold, bør deels tage i Udredelsen af de Afgifter, som tilfalde Kommunen. Har man nu ikke været tilfreds hermed, og mener man, at det kan være Ursagen til, at en stor Deel af den jydsk Befolkning er saa uheldig stillet, at dens Ruin staaer for Døren, saa vil man vende sig til os og sige: Pas I saa bedre paa; naar I vedtage en Lov om Krigsskatten, seer I saa efter at gjøre det saa, at den virkelig bliver saaledes, at vi kunne udrede den. Værer ikke Skyld i, at en stor Deel af os smides det Offentlige til Byrde og bliver ruineret! See vi nu hen til den nærværende Lov, maae vi være fuldkommen enige om, at man i den Lun paa en høist usfuldkommen Maade har truffet det Princip: Alle Statens Borgere skulle skatte i Forhold til deres Evne. Man er gaaet ud fra, at man ikke altfor pludselig maa gjenneføre dette Princip, men maa beholde Lidt af det Gamle tilbage; og derved er man, efter min fulde Overbeviisning, kommen til de største Vilkaarligheder. Den besynderlige Repartitionsmaade af den Sum, der skal udredes af Befolkningen, nemlig at Ministeriet fordeler Summen mellem Amtene, deels i Henhold til Hartkornet, deels efter Befolkningens Antal; og deels efter dens Tæthed paa Arealen — denne Maade har Intet med Folks Evne at bestille, og man kan paa den Maade, ikke komme til Kundskab om, i hvilken Grad en Egn har Evne til at udrede Skat. Dette vil blive klart, naar vi see, hvorledes Forholdene stille sig i Sylland efter denne Krig. Hartkornet er en Maalestof, som intetsomhelst Begreb giver om Eievens Skatteevne i Almindelighed, for ikke at tale om de nærværende Forhold. En Tønde Hartkorn her ved Kjøbenhavn og en Tønde Hartkorn paa Alheden have en saa forskjellig Skatteevne, at Hartkornet aldeles ikke kan komme i Betragtning som Moment ved Skattens Repartition. De andre Forhold ere efter min Overbeviisning af samme Bestaaffenhed. Fordi en Egn har et bethdeligt Folkeantal, er det ikke sagt, at dens Borgere ere velhavende; de kunne være meget fattige. Til samme Resultat komme vi, naar vi tage Hensyn til Be-